

Japanese Kunst

Sankai Juku
Jomon Sho
Programma 1983

Het programma-onderdeel Japanse Kunst in het Holland Festival 1983
is mede mogelijk gemaakt door de steun van het Prins Bernhard Fonds.

SANKAI JUKU

Jomon Sho

Wereldpremière : april 1982 te Parijs

Dansers : Ushio AMAGATSU
Yoshiyuki TAKADA
Goro NAMERIKAWA
Keiji MORITA

Productie en : Ushio AMAGATSU
Choreografie
Stagemanager : Yuji KOBAYASHI
Assistent : Masamichi HIGA
Geluid : Katsuyuki UNO
Licht : Hiromichi TAKEYAMA

Den Haag, Koninklijke Schouwburg: 9(tv-opname), 10, 11 juni 1983
aanvang 20.15 uur.

BUTO

Japans modern bewegingstheater

Dans is populair in het Japans theater. Vele verschillende dansgenres worden er regelmatig beoefend. Allereerst worden diverse genres van Japanse traditionele dans uitgevoerd, zoals oude religieuze dansen (kagura en dengaku), oude hof-dansen (bugaku) en oude volksdansen, en de dansen in het noh-theater en kabuki-theater.

Tegelijk is er de Japanse niet-traditionele theaterdans, overgenomen uit Europa en de Verenigde Staten, zoals klassiek ballet, moderne dans en showdans. Zo zijn er ongeveer twaalf Japanse grote klassieke balletgroepen, een tiental kleine moderne dansgroepen en talloze showdans-groepen. Ook Spaanse flamencodans wordt veel door Japanners uitgevoerd.

Tot de Japanse niet-traditionele theaterdans behoort ook buto, een Japans genre van modern bewegingstheater. Buto is in de late jaren vijftig in Tokyo ontstaan.

Een kenmerk van buto is allereerst het overheersen van langzame, uiterst trage bewegingen. Beeldende houdingen lijken essentiëler dan de bewegingen die de poses met elkaar verbinden. Buto is daardoor anti-dans, dans van stilstand en vertraging. Een tweede kenmerk is een bizarre, excentrieke sfeer. Behalve door verwrongen en verkrampde houdingen en sidderende bewegingen, wordt deze sfeer bepaald door de aankleding. Buto-dansers dragen vaak alleen een klein broekje en zijn ingesmeerd met witte schmink, klei of poeder. Net als kabuki-acteurs hebben ze vaak een wit-geschminkt gezicht en de mannen hebben bovendien vaak een kaal-geschoren, wit-geschminkte schedel. Ook treden mannen regelmatig in travestie op, in oude jurken of kimono's. Buto lijkt een symbool van verval en afbraak. Sommige buto-dansers laten ruimte in hun choreografie voor improvisatie tijdens een voorstelling; anderen leggen hun choreografie precies vast.

Sankai Juku

Sankai Juku werkt als groep samen sinds de oprichting van een trainingsstudio door Ushio AMAGATSU in november 1975 in Tokyo. In 1978 werd de eerst volledige produktie gepresenteerd: 'Kinkan Shonen'. Deze presentatie betekende een ommekeer in de geschiedenis van de buto. Amagatsu gaf buto een nieuwe dimensie - een helderder en transparanter beeld.

In 1980 verlaat Sankai Juku Japan in de stellige overtuiging dat buto - een universele schreeuw vanuit de bronnen van de mensheid - zou worden geaccepteerd. Ze zijn niet zozeer naar Europa gekomen om de Japanse cultuur te presenteren alswel om een ander cultureel klimaat te ondergaan en daardoor de buto verder te ontwikkelen. 'Jomon Sho' is rijk aan poëtische en symbolische beelden van de prehistorie - de cirkel van de zon en maan, grotten, schaduwen, mens en adem.